

[Marianne Jelved]

kommuner, og skal vi have klarlagt, om der er begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med udøvelse af et offentligt hverv, er det nødvendigt, at der er vidnepligt.

Derfor støtter vi i Det Radikale Venstre, at der indføres de almindelige regler for vidnepligt i forbindelse med dommerundersøgelser.

Også retspræsidenterne har gjort opmærksom på, at dommerundersøgelser er foregået uden særlig hjemmel. Vi synes, det er et rimeligt krav, at regelgrundlaget for dommerundersøgelser er i orden, inden man giver sig i kast med yderligere undersøgelser af den art.

Som det fremgår af henvendelsen fra retspræsidenterne, er et klart regelsæt også en forudsætning for, at indhold og konklusioner af den slags undersøgelser har almindelig tillid i befolkningen.

Åbenhed i dansk retspleje er et godt princip. Når vi indfører lukkede dommerundersøgelser, får man i de enkelte tilfælde valgmuligheder mellem en åben kommissionsdomstol og en lukket dommerundersøgelse. Dommerundersøgelse kan foregå under mindre dramatik.

En lukket undersøgelse er ikke noget enstående tilfælde i retsplejen, så det er ikke sådan, at vi indfører noget nyt, men vi indfører en yderligere valgmulighed. Hvad man vælger i en given situation, må afhænge af sagens præmisser.

Et velkendt eksempel på lukkede undersøgelser er tjenestemandundersøgelser, hvor personer skal drages til ansvar. De er som udgangspunkt lukkede.

Et andet eksempel er ombudsmandens undersøgelser, der jo også er lukkede for offentligheden.

Som et tredje eksempel kan nævnes voldgiftssager, der også skal foregå bag lukkede døre.

Når en undersøgelse er afsluttet og beretningen afgivet, må udgangspunktet være, at en sådan beretning offentliggøres, medmindre ganske særlige omstændigheder taler imod offentliggørelse. Det kan være hensyn til statens sikkerhed el.lign.

Det Radikale Venstre er indstillet på en hurtig behandling af dette lovforslag; og når vi skal skrive betænkning, kan vi præcisere i betænkningen, at beretningen fra en dommerundersøgelse som udgangspunkt er offentlig, medmindre ganske særlige hensyn taler imod det.

Arne Melchior (CD):

CD har jo nok noget af paterniteten til dette lovforslag, i hvert fald til, at loven bliver født just på dette tidspunkt. Om det nu snarere er faderskabet eller moderskabet, vi har andel i, skal jeg lade ligge i den sammenhæng.

Men på denne baggrund er det indlysende, at vi kan tilslutte os forslaget og er enige i dets intentioner. Vi synes, at udformningen er særdeles hensigtsmæssig.

Med hensyn til spørgsmålet åbenhed/lukket, kan jeg ganske tilslutte mig de betragtninger, som fru Marianne Jelved netop har givet udtryk for.

Også for CD er det væsentligt, at beretning normalt afgives, og at det altså skal være det almindelige, og at beretning kun undlades i sjældne, helt specielle tilfælde.

I debatterne om formen for undersøgelser af denne art har der tit – også i dag tror jeg hr. Fischer kom ind på det – været tale om, hvilken form der koster mere end hvilken anden.

Jeg må erklære, at det synes vi, så interessant det kan være, ikke har nogen væsentlighed. Trods det, at vi er inde i en stime af undersøgelser om forskellige administrative forhold i nyere tid, vil denne slags sagers antal jo altid være så lille, at det ikke kan være hensynet til pengepungen, der er afgørende for, hvilken form man af meget væsentligere grunde vælger. Retspleje i enhver form må nu koste det, det er nødvendigt at bekoste i sammenhængen, og prisen skal altså ikke være udslagsgivende for, hvilken form for undersøgelse man vælger.

Jeg vil anbefale – og alle ordførere med en enkelt undtagelse har rettet sig efter det – at behandlingen af dette lovforslag både her i salen og i udvalget bør handle om forslaget generelt og ikke om en enkelt sag eller den enkelte sag, som er den aktuelle anledning, men ikke hovedanledningen til, at dette forslag nu har set dagens lys.

CD kan tilsige en hurtig og velvillig behandling.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Modsat tidligere på dagen virker hr. Arne Melchior på nuværende tidspunkt meget afdæmpet, så afdæmpet, at jeg faktisk ikke fik fat i, om CD går ind for åbne eller lukkede døre i dette lovforslag, og det vil jo være ret interes-